

Objev jednoho z největších pohřebišť lovců-sběračů v severní Africe

Výzkumy Českého egyptologického ústavu v pohoří Sabaloka ve středním Súdánu

České vědecké expedici pod vedením Českého egyptologického ústavu Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze se podařilo ve středním Súdánu učinit objev jednoho z největších pohřebišť lovců-sběračů v severní Africe. Podle odhadů se zde nachází 400–450 pohřbených jedinců. Toto mimořádné pohřebiště z období 8. až 6. tis. př. Kr. leží v pohoří Sabaloka na 6. nilském kataraktu asi 80 km severně od Chartúmu, hlavního města Súdánu. Oblast pohoří, do příchodu českého týmu vědců v r. 2009 nezkoumaná, je v současnosti ohrožena plánovanou stavbou přehrady právě na 6. nilském kataraktu.

„Poslední objevy české expedice v Súdánu zásadním způsobem doplňují a obohacují naše poznání o procesu vedoucím k neolitizaci severovýchodní Afriky. Přesto, že projekt nadále pokračuje, již nyní ho lze označit za primární vědecký výzkum zásadního významu,“ uvedl ředitel Českého egyptologického ústavu prof. Miroslav Bárta.

Šířeji pojatý archeologický výzkum pravěkého osídlení této oblasti, na němž se podílí řada odborníků z přírodovědných oborů, významným způsobem přispívá k poznání nejstaršího civilizačního vývoje na Nilu tím, že postupně přináší cenné doklady způsobu života a ekonomiky lovců-sběračů-rybářů a poznatky o nástupu chovatelství dobytka. Řada nálezů z dosavadního výzkumu se v současnosti nachází v České republice, kde je zpracovávána.

V pohoří Sabaloka se dosud kromě pohřebiště podařilo objevit a částečně prozkoumat síť sídlištních lokalit, která se svou hustotou a bohatstvím pozůstatků zařadila mezi nejvýznamnější naleziště z období před nástupem zemědělství v severovýchodní Africe. Toto osídlení se rozprostíralo okolo dnes již neexistujícího jezera, objeveného českou expedicí, které bylo důležitým zdrojem potravy a díky dochovaným sedimentům je zároveň mimořádným pramenem pro poznání proměn přírodního prostředí a klimatu v severovýchodní Africe.

Kosterní pozůstatky zatím bezmála třiceti jedinců vyzdvižených z nově objeveného pohřebiště poskytují unikátní informace o zdravotním stavu a životních podmínkách místních lovecko-sběračských populací a představují svým způsobem vědecký poklad.

Kontaktní osoba:

Mgr. Lenka Suková

Český egyptologický ústav FF UK

Pohled do prostoru zaniklého pravěkého jezera, pohoří Sabaloka, Súdán, výzkum ČEgÚ FF UK (foto Ladislav Varadzin)

Archeologický výzkum na sídlišti Sfinga, pohoří Sabaloka, Súdán, výzkum ČEgÚ FF UK (foto Ladislav Varadzin)

Kosterní pozůstatky z 8.–6. tis. př. Kr., pohoří Sabaloka, Súdán, výzkum ČEgÚ FF UK (foto Ladislav Varadzin)

Praha 5. 3. 2013

pr@ff.cuni.cz